

vurderes til at være mindst 4 Aar, altsaa selv om der ikke er 4 Aar tilbage af Brugsretten. Jeg ser ikke bedre, end at man her giver Brugeren en umotiveret Fordel paa Ejerens Bekostning. Det er utvivlsomt en umotiveret Fordel, naar den Mand, som kun har eet Aar tilbage af sin Brugsret, alligevel skal kunne faa den godtgjort, som om der havde været 4.

Endvidere skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa § 7, 5te Stykke, som allerede blev omtalt af den ærede foregaaende Taler (Ole Hansen). Der er dør Spørgsmaal om at fastsætte Værdien af Ydelser, som beregnes efter Kapitelstakst, og der siges, at Beregningen skal ske efter Gennemsnittet af de sidste 24 Aars Takster. Det er, som jeg har haft Lejlighed til at udvikle i en anden Sammenhæng, da vi talte om Arvefæsteafgiftens Afløsning, en klar Ting, at en saadan Maalestok, som her er Tale om, en saadan Gennemsnitsmaalestok for en længere Aarrække, har ikke Betydning i og ved sig selv, men kun en virkelig begrundet Betydning, for saa vidt som den giver en Maalestok for de paagældende Rettigheders virkelige Værdi, og en saadan paalidelig Maalestok vil Gennemsnitsværdien kun være, dersom Prisen paa den paagældende Ydelse gennem den paagældende Aarrække har svinget op og ned omkring en Normal, der fremdeles foreligger som Normal, men ikke, hvis Forholdet er det, at der i den paagældende Aarrække har været en opstigende Bølge for Prisen paa den paagældende Vare. Hvis det sidste har været Tilfældet, vil Gennemsnitsmaalestokken bevirke, at man kommer til et Beløb, som er under den virkelige Værdi, idet man tager i Betragtning Værdiforhold, som kun har historisk Betydning, Værdiforhold, som er et overvundet Stadium, og som ikke kan formodes eller ventes at vende tilbage senere. Altsaa, Spørgsmaalet om, hvorvidt man med Rette kan opstille den Gennemsnitsmaalestok, som her er Tale om, maa simpelt hen være afhængigt af, om man derigennem kommer til Rettighedernes virkelige Værdi. Om dette her er Tilfældet, tør jeg ikke sige. Jeg har ikke det tilstrækkelige Materiale dertil, men jeg tror dog i Mod sætning til den ærede foregaaende Taler (Ole Hansen), at man har betydelig større Sandsynlighed for at komme til den virkelige Værdi efter den Beregning, der opstilles i dette Lovforslag, end man har efter den Beregning, som den ærede Taler henviste til, og som findes i Lovforslaget angaaende Afløsning af Arvefæsteafgifterne,

hvor man paa Forhaand borteliminerer Krigsaarene. Jeg er ganske enig med den ærede foregaaende Taler i, at man ikke kan sætte Værdien blot paa Basis af Krigspriserne i de seneste Aar. Disse Priser skulde jo gerne forsvinde i en nærmere Fremtid og vil i alt Fald med Sikkerhed forsvinde inden alt for mange Aar; de kan derfor ikke danne den egentlige Basis. Men Forholdet er vel dette, at naar man tager disse Krigspriser med, vil det rent faktisk komme til at tjene som Modvægt mod det andet, at man ved at gaa 24 Aar tilbage kommer ned i Halvfemsernes lave Priser, Priser, som ikke paa nogen Maade kan antages at vende tilbage, og som altsaa ikke danner nogen som helt Maalestok for, hvad Rettighederne nu er værd. Jeg vil ikke paa Forhaand bestride, at de to Ting omtrent kan veje hinanden op. Det er muligt — det vil jeg indrømme —, at det kan vise sig, naar man gør Regnestykket op, at man alligevel kommer lidt for højt op, idet det kan være, at Krigspriserne virker mere til at trække den virkelige Værdi opad, end Halvfemsernes lave Priser til at trække den nedad. Men det modsatte er ogsaa muligt. Jeg tror derimod ganske bestemt at kunne sige, at den ærede foregaaende Taler ikke har Ret, naar han mener, at man skulde bortstryge Krigspriserne for de seneste Aar, men alligevel beholde de 24 Aar, altsaa komme tilbage til Halvfemsernes meget lave Priser. Jeg har haft Lejlighed til udførligt at udvikle under Behandlingen af Lovforslaget om Afløsningen af Arvefæsteafgifter, at man ved den Beregning ikke blot kommer til Priser, som er betydeligt lavere, end hvad der svarer til de nuværende, men ogsaa kommer lavere end de Priser, der faktisk betales og er betalte for Rettigheder af den paagældende Art. Hvorledes Beregningen skal stilles op, skal jeg ikke i dette Øjeblik udtale mig om, men jeg vil blot i Almindelighed fremhæve, at den bør foretages saaledes, at man saa nær som muligt naar til de paagældende Rettigheders virkelige Værdi i Handel og Wandel.

Endvidere skal jeg nævne Bestemmelsen i § 7, 6te Stykke, at hvis den normale Beregningsmaade fører til en aabenbart uretfærdig høj Købesum, kan Afløsningskommissionen, naar alle dens Medlemmer er enige derom, skønsomt ned sætte denne Købesum. Jeg forstaa Tanken deri, som om det er for at naa til Retfærdighed. Men jeg stiller mig noget tvivlende med Hensyn til, om det er rigtigt at forlade det givne objektive Grundlag og gaa over til et Skøn, som altid kun kan blive et Skøn, og hvor man altsaa ikke har nogen